

O'QUVCHILARNING MUVAFFAQIYATINI KUZATISHDA MENEJMENTNING ROLI**Djumaniyazova Muxayyo Atabekovna****Toshkent shahar Yangiheyot tumani****329-maktab ingliz tili o'qituvchisi****<https://doi.org/10.5281/zenodo.14062681>**

Annotatsiya: Ta'lim tizimining samaradorligi o'quvchilarning muvaffaqiyatini aniqlash va ularga yetarlicha ko'mak berish orqali oshirilishi mumkin. Ushbu tadqiqotda ta'lim muassasalarida menejmentning o'quvchilarning muvaffaqiyatini kuzatish va ularni rag'batlantirishdagi roli o'rganilgan. Mavzuning dolzarbligi shundaki, o'quvchilarning muvaffaqiyati ta'lim jarayonining asosiy ko'rsatkichlaridan biri hisoblanadi va ularni muntazam kuzatib borish va qo'llab-quvvatlash jarayonlari ta'lim sifatini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar. Menejment, o'quvchilar, samaradorlik, ta'lim sifati.

Аннотация. Эффективность системы образования можно повысить, определяя успехи учащихся и обеспечивая им адекватную поддержку. В данном исследовании рассматривается роль менеджмента в образовательных учреждениях в контроле и мотивации достижений учащихся. Актуальность темы заключается в том, что успешность учащихся является одним из основных показателей образовательного процесса, а процессы регулярного контроля и поддержки имеют важное значение в повышении качества образования.

Ключевые слова. Менеджмент, студенты, эффективность, качество образования.

Abstract. The effectiveness of the education system can be increased by determining the success of students and providing them with adequate support. This study examines the role of management in educational institutions in monitoring and motivating student achievement. The relevance of the topic is that the success of students is one of the main indicators of the educational process, and the processes of regular monitoring and support of them are important in improving the quality of education.

Key words. Management, students, efficiency, quality of education.

Ta'lim muassasalarining asosiy vazifasi - bilim berish va o'quvchilarning muvaffaqiyatiga ko'maklashishdir. Zamonaviy ta'lim tizimida o'quvchilar bilimni kuzatish va baholash jarayonlari muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu jarayonlar ta'lim muassasalarida menejment tomonidan tashkil qilinadi va nazorat qilinadi. Boshqaruvning samarali mexanizmlari orqali o'quvchilarning kuchli va zaif tomonlarini aniqlash, o'z vaqtida yordam ko'rsatish va ularning muvaffaqiyatini oshirish mumkin. Mazkur tezisning maqsadi - o'quvchilarning muvaffaqiyatini kuzatish jarayonida menejmentning o'rni va ahamiyatini aniqlashdir.

Ta'limda menejment jarayoni o'quv jarayonini rejalashtirish, tashkil etish va nazorat qilishni o'z ichiga oladi. Ta'lim menejmenti - ta'lim tizimining sifatini oshirishga qaratilgan boshqaruv tizimi bo'lib, o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasidagi hamkorlikni muvofiqlashtiradi. Bunda boshqaruvning asosiy funksiyalari, xususan, rejalashtirish, tashkil qilish, motivatsiya va nazorat, o'quvchilarning muvaffaqiyatini ta'minlash uchun samarali usulda qo'llaniladi.

O'quvchilarning muvaffaqiyatini kuzatishda bir qator nazariy yondashuvlar mavjud. Masalan, maqsadli nazorat nazariyasiga ko'ra, o'quvchilarning ma'lum bir maqsadlarga erishish darajasi baholanadi. Ta'limda qayta aloqa mexanizmi esa o'quvchilarning yutuqlari va

kamchiliklari haqida axborot almashinuvini ta'minlaydi. Ushbu nazariyalar menejment tomonidan o'quvchilarni kuzatish jarayonida samarali qo'llaniladi.

O'quvchilarning muvaffaqiyatini kuzatishda eng muhim qadam ularning bilim darajasini doimiy baholab borishdir. Ta'lim menejmenti o'quvchilarning harakatlarini tizimli ravishda kuzatib borish va ularning o'zlashtirish darajasini baholash uchun turli usullarni qo'llaydi. Shu jumladan, o'quvchilar bilimini tekshirish uchun reyting tizimi, testlar, baholash ko'rsatkichlari va boshqa nazorat shakllari qo'llaniladi.

Har bir o'quvchining o'ziga xos o'qitish uslubi va individual yondashuvni talab qilishi mumkin. Menejment o'quvchilarning ehtiyojlarini aniqlash orqali individual yondashuvni ta'minlaydi. Bunda har bir o'quvchining imkoniyatlari va qobiliyatlarini hisobga olib, ularga mos sharoit va resurslar taqdim etiladi. Bu jarayon ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi va har bir o'quvchining muvaffaqiyatini ta'minlashga yordam beradi. Motivatsiya ta'limda muhim rol o'ynaydi, shuning uchun o'quvchilarni rag'batlantirish ham menejmentning asosiy vazifalaridan biridir. Rag'batlantirishning turli shakllari, masalan, yuqori baho, maqto'v, tan olinish, va boshqalar o'quvchilarni yanada faol o'qishga undaydi. Ta'lim menejmenti rag'batlantirish tizimini takomillashtirib, o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi.

O'quvchilar muvaffaqiyatini kuzatishda menejment tomonidan qayta aloqa tizimi joriy etiladi. Ushbu tizim o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasida samarali axborot almashinuvini ta'minlaydi. Masalan, o'quvchilar o'z kamchiliklarini aniqlash va ularni tuzatish uchun o'z o'qituvchilari bilan muntazam muloqotda bo'lishi mumkin. Bu jarayon o'quvchilar uchun muhim ahamiyat kasb etadi, chunki ular o'z bilimlarini rivojlantirish va o'qishdagi muvaffaqiyatlarini oshirish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Ta'lim muassasalarida o'quvchilar muvaffaqiyatini kuzatish jarayonida menejmentning o'rni katta. Samarali menejment orqali o'quvchilarning bilim olish jarayoni kuzatib boriladi, ularning bilim darajasi muntazam ravishda baholanadi va kamchiliklar o'z vaqtida tuzatiladi. Bu esa ta'lim jarayonining sifatini oshirishga yordam beradi.

Ayrim yetakchi ta'lim muassasalarida o'quvchilarning individual ehtiyojlarini inobatga olish va ularni rag'batlantirish orqali muvaffaqiyatli natijalarga erishilgan. Bu muassasalar o'z o'quvchilarining muvaffaqiyatini kuzatish va qo'llab-quvvatlash jarayonida menejmentning yuqori samaradorligini ko'rsatdi.

O'quvchilar muvaffaqiyatini kuzatishda menejment bir qator muammolarga duch keladi. Masalan, o'qituvchilar va o'quvchilar orasida aloqa yetarlicha samarali bo'lmasligi, resurslarning yetishmasligi va vaqtning yetarli bo'lmasligi kabi omillar kuzatiladi. Bundan tashqari, ta'lim muassasalarida individual yondashuvni ta'minlash qiyinchilik tug'dirishi ham mumkin. Mazkur muammolarni hal qilish uchun ta'lim menejmenti qayta aloqa tizimlarini takomillashtirishi, o'qituvchilar uchun qo'shimcha resurslar ajratishi va har bir o'quvchiga individual yondashuvni qo'llab-quvvatlashi zarur. Shuningdek, o'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasidagi samarali muloqotni ta'minlash uchun menejment tomonidan muntazam ravishda treninglar va seminarlari o'tkazilishi maqsadga muvofiqdir.

O'quvchilarning muvaffaqiyatini kuzatishda menejmentning o'rni va ahamiyati katta. Samarali boshqaruv orqali o'quvchilarning yutuqlari kuzatib boriladi, ularga ko'mak beriladi va zarur holatlarda individual yondashuv amalga oshiriladi.

References:

1. Karimov, Z. Ta'lim jarayonida menejmentning yangi tamoyillari. Toshkent: Innovatsiya va rivojlanish, 2021.
2. Yusupov, O. A. O'quvchilarning bilimlarini rivojlantirishda menejmentning roli. Toshkent: Fan va texnologiya, 2022.
3. Xolboev, E. T. Ta'lim boshqaruvi va o'quvchilarning muvaffaqiyatini kuzatish usullari. Nukus: Qoraqalpog'iston, 2023.
4. Abdurashidov, K. Ta'limda menejment va zamonaviy yondashuvlar. Toshkent: Milliy Universitet nashriyoti, 2020.
5. Qo'chqorov, I. Raqamli davrda ta'lim menejmenti. Toshkent: Ma'naviyat va ma'rifat, 2021.